

Som en engel læser Biblen

AF: KIRSTEN THORND AHL

Publiceret 14. november 2014 kl. 07:23

1/2

Sognepræst Annelise Søndengaard tager søndag 16. november afsked med Elsted Sogn. Et velfungerende samarbejde er det, hun allerhelst vil efterlade efter 37 år blandt menigheden. »Et sogn er summen af de mennesker, der samarbejder. Det er det, der får sognet til at blomstre. I den sammenhæng er jeg bare den, der holder talen,« som hun siger. Foto: Linda Bolet

Annelise Søndengaard fylder 70 år og må dermed tage afsked med Elsted Sogn, hvor hun har været nytænkende sognepræst i 37 år.

Søndag 16. november bliver ikke en helt almindelig dag i Elsted Kirkes historie. Biskopper, provster og sogne- og valgmenighedspræster fra hele landet har bebudet deres deltagelse i gudstjenesten klokken 11. Alle iført ornat for at tage afsked med deres læremester, sognepræst Annelise Søndengaard, der fylder 70 år samme dag og dermed har nået præsternes pensionsalder.

Biskop Kjeld Holm har flere gange omtalt hende som Aarhus Stifts bedste prædikant. Tidligere biskop i Roskilde og nyligt afdøde Jan Lindhardt har kaldt hende »Danmarks Tredje Teologiske Fakultet«, og i Elsted Sogns eget kirkeblad omtaler de hende som »et mundtlig menneske. Hun skriver, som hun taler. Ikke omvendt. Hun er ikke regelret eller firkantet, når hun taler, men derimod blød og fuld af indfald og billeder og skæve vinkler.«

»Kommunikation interesserer mig. I gymnasiet læste vi Cicero - retorikkens mester. Og det blev den ene af de to ting, jeg har taget med mig fra min ungdom. Retorikken og Sokrates - både hans kærlighedsbegreb og hans formidlingsbegreb har været grundlaget for hele mit virke. Mine vejsten,« siger Annelise Søndengaard.

Fokus på budskabet

Svære ord og begreber for den utrænede, men Annelise Søndengaard kommer straks til hjælp: »Men jeg står jo ikke og råber 'det her er Cicero!'. Man skal ikke formidle det, man kan, man skal benytte sin kunnen til at fange folk og formidle en sag eller et budskab. Alt den bagvedliggende teori og teknik holder man for sig selv. Det svarer til, da vi i håndgerning lærte, at et broderi også skal være pænt og ordentligt på vrangen, men derfor viser man jo ikke bagsiden frem.«

Langt tilbage i slægten kan hun finde en enkelt huguenot-præst, men selv er hun fotografdatter fra Varde. I 1972 tog hun teologisk kandidateksamen fra Aarhus Universitet, og året efter blev hun ansat som præst ved Skt. Markus Kirke i Aalborg. I 1977 tiltrådte hun som hjælpepræst i Elsted-Elev Pastorat, hvor hun året efter blev sognepræst. Siden kom Lystrup Sogn ind under Annelise Søndengaards område, men siden 1994 har hun virket som sognepræst for Elsted Sogn alene. Sognet, hun kom til, var et udbygningsområde, hvor det vrimlede med børnefamilier. Annelise Søndengaard tog et kursus i statistik for at få et overblik over sin hjord. Hun ville målrette sognearbejdet i stedet for at gøre, som man plejede.

Nytænkning i sognearbejdet

»Jeg ville lave en helt ny struktur for sognearbejdet. For eksempel har der været en tradition for mange tilbud til de ældre, men vi havde ikke ret mange ældre og til gengæld rigtig mange børn med veluddannede forældre. Der var rekordmange fødsler og en dåbs- og konfirmationsprocent på næsten 100, så der var pres på kirken. Nogle søndage var der fem dåb, og nogle år 12 konfirmandhold,« fortæller Annelise Søndengaard.

»Jeg har haft et prædikeembede, men jeg har også haft et uddannelsesembede. Børne- og ungdomsarbejdet blev virkelig vigtigt for mig og har fyldt enormt meget. Det er noget af det, jeg vil tage med mig,« siger hun.

Annelise Søndengaard var blandt de første til at holde børnegudstjenester - senest udvidet til, at man godt må have sin hund med. Halloween har hun også taget til sig.

»Der kan godt være dem, der synes, det er noget pjat, men når jeg oplever vores børnegudstjenester, så tænker jeg, at det må være det, Jesus mente, da han sagde 'lad de små børn komme til mig'. Og det kan da godt være, at halloween er en hedensk tradition, men det var julen også, indtil de kristne tog den til sig og gjorde den til deres fest,« påpeger Annelise Søndengaard. For som nævnt - det er budskabet, der tæller.

Til Thy

Når hun flytter ud af den 97 år gamle Elsted Præstegård, der nu skal renoveres, før en ny præst kan flytte ind, bliver det også en afsked med både egnen og det milde Østjylland. For 10 år siden købte hun

den stråttækte Strandgården i Lild Strand i Thy - et fiskerleje, hvor kutterne stadig trækkes op på stranden - og hun er allerede begyndt at sige »vi« om området.

»Jeg har altid været havgal. Da jeg var barn, tog vi til Blåvand, men det område er jo helt ødelagt af pølseboder og turisme. Det sker ikke deroppe. Området er fredet, og ud over Skagerrak har vi fjorden, nationalparken og Vejlerne lige i nærheden,« siger Annelise Søndengaard.

Hun forelskede sig i egnen, allerede da hun som præst i Aalborg var med på en udflugt til Thy med sognets pensionister. Det var i maj, og det engelske græs blomstrede som et lilla tæppe:

»Det var det skønneste, jeg nogensinde havde set.«

Tidligere har hun haft sommerhus i området, men nu har hun ansvaret for et af de ældste huse i Lild Strand med ydermure, der helst skal kalkes hvert år, og vindueshængsler, der på 10 år forvitrer i den salte havluft.

»Jeg har altid været lidt forlibt i det her hus. Det er på alle måder lidt dumt, for det er et hårdt klima, og jeg står selv for vedligeholdelsen. Men det er også sundt, tror jeg. Det holder mig i gang,« tilføjer Annelise Søndengaard, og fortæller om sit historierige hus, hvor Emil Nolde engang malede husets daværende døtre, og om det aktive foreningsliv og den megen kommen-hinanden-ved i Lild Strand.

Kend din modtager

- Det lyder da, som om du godt kunne finde stof til en foredragsrække?

»Njæ, det er nu ikke noget, jeg selv vil gøre noget for. Ja, selvfølgelig har jeg det som en fisk i vandet under et foredrag, men måske vil jeg hellere bruge tid på at skrive end at fistre landet rundt... Det kan være, jeg ender som en eneboer, der sidder i et hjørne med en stak tykke bøger,« foreslår Annelise Søndengaard, og selv om man måske godt kan se det for sig, så lyder det på den anden side ikke specielt sandsynligt.

»Nej, man kan måske ikke helt udelukke, at jeg bliver indblandet i et par ting deroppe,« siger hun og kommer så i tanke om, hvorfor hun egentlig ikke er så vild med at holde foredrag for tilfælde forsamlinger:

»Man skal vide, hvem det er, man formidler til. Det var det, jeg forsøgte, da jeg satte mig ned og analyserede Elsted Sogn,« siger hun og tilføjer så nogle ord, som hun formentlig også har videregivet til de mange nye præster, hun har haft i praktik:

»Og man skal vide, hvem det er, man begraver, for at kunne holde en ordentlig begravelsestale. Det opnår man kun ved at lytte.«

Annelise Søndengaard holder afskeds gudstjeneste søndag 16. november i Elsted kirke kl. 11 med efterfølgende reception